



## Godišnji izvještaj Glavnog disciplinskog tužioca za period 01.01. - 31.12.2013. godine

### Sažetak

- Nastavljen trend smanjenja ukupnog broja otvorenih predmeta (najmanje predmeta u radu od osnivanja Ureda);
- Nastavljen trend skraćivanja vremena rješavanja pritužbi (manje od 25% predmeta je starije od godinu dana);
- Pokrenuto 18 disciplinskih postupaka i 2 postupka privremenog udaljenja;
- Okončano 18 disciplinskih postupaka;
- Povećan broj predmeta otvorenih po službenoj dužnosti zbog nastupanja zastare krivičnog gonjenja;
- Od ukupnog broja pokrenutih disciplinskih postupaka u 2013. godini, 50% postupaka je pokrenuto zbog zastare krivičnog gonjenja.

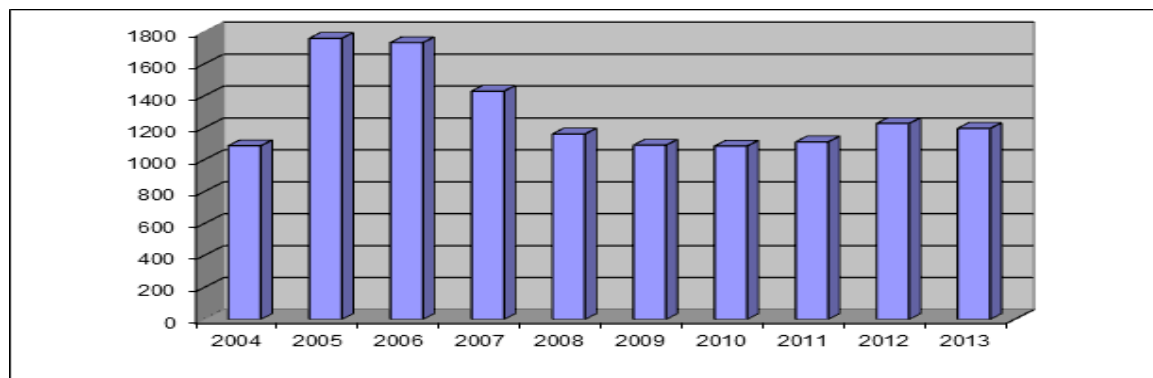
### 1. Uvod

Članom 65. Zakona o Visokom sudskom i tužilačkom vijeću Bosne i Hercegovine („Službeni glasnik BiH“ br. 25/04, 93/05, 48/07 i 15/08), propisana je obaveza Ureda disciplinskog tužioca (u daljem tekstu: „UDT“) da periodično u pismenoj formi izvještava Vijeće o svojim aktivnostima. Postupajući u skladu s navedenom odredbom i dosadašnjom praksom, u ovom godišnjem izvještaju će se predstaviti podaci i informacije koje odražavaju rezultate rada UDT-a i VSTV-a BiH u 2013. godini u pogledu ovlaštenja koja se odnose na postupanje u disciplinskim stvarima. Naime, pregled podataka za 2013. godinu je prema ustaljenoj metodologiji izvještavanja, u najvećem dijelu dat sa paralelnim pregledom podataka iz 2012. godine, ali i sa pregledom relevantnih podataka iz ranijih godina rada UDT-a.

### 2. Priliv pritužbi

U 2013. godini registrovano je ukupno **1.196 novih pritužbi**. UDT je dakle tokom 2013. godine u prosjeku registrovao 99,6 pritužbi mjesečno, što u većoj mjeri ne odudara od inenziteta priliva u 2012. godini, kada je registrovano 1.229 novih pritužbi.

Graf br. 1. Pregled priliva pritužbi po godinama



### 3. Struktura pritužbi

Što se tiče strukture podnosioca pritužbi, u najvećem broju slučajeva podnosioci su, kao i do sada, stranke u postupku (oko 49%).

Nakon toga slijede pritužbe koje UDT registruje po službenoj dužnosti *ex officio* (oko 15%). Što se tiče ove vrste predmeta, bitno je istaći da se najveći dio njih odnosi na predmete koji su formirani po osnovu izvještaja sudova i tužilaštva o nastupanju zastare krivičnog gonjenja ili izvršenja sankcija (oko 79% svih *ex officio* predmeta). Ostatak *ex officio* predmeta formiran je na osnovu izvještaja i informacija dostavljenih od različitih državnih organa i institucija (npr. Državna agencija za istrage i zaštitu, policijske agencije, Uredi ombudsmena, Helsinški komitet za ljudska prava i sl.), zatim na osnovu odluka Ustavnog suda Bosne i Hercegovine u kojima je konstatovano kršenje člana 6. Evropske konvencije za ljudska prava (pravo na pravično suđenje), te navoda iz pisanih i elektronskih medija.

Nakon stranaka u postupku, najčešći podnosioci pritužbi na rad sudija i tužilaca su advokati i ostali učesnici u postupku (svjedoci, sudski tumači, oštećena lica i sl.). Pored njih, kao podnosioci su registrovana i treća lica, državni organi i institucije, nosioci pravosudnih funkcija (sudije, tužioci, stručni saradnici), rukovodioci pravosudnih institucija, kao i uposlenici u sudovima i tužilaštvima.

Kao što je to bio slučaj i u prethodnim godinama, UDT je i u 2013. godini registrovao određeni broj predmeta na osnovu anonimno podnesenih pritužbi (31 pritužba).

Sadržaj navoda pritužbi se nije bitnije izmijenio u odnosu na prethodni period. U najvećem broju slučajeva, podnosioci pritužbi izražavaju svoje nezadovoljstvo donesenim sudskim ili tužilačkim odlukama, odnosno neopravdanim kašnjenjem u izradi odluka ili kašnjenjem u drugim radnjama u vezi sa obavljanjem sudijske dužnosti te nemarnim postupanjem i odlučivanjem sudije ili tužioca. Stranke tako najčešće u pritužbama ističu svoje nezadovoljstvo zbog dužine trajanja postupaka, a što dovode u vezu sa nesposobnošću i neprofesionalnošću sudija kao i sa njihovom navodnom pristrasnošću. Ovakvi navodi su otprilike sadržani i u pritužbama u kojima se stranke žale na postupanje tužilaca. Određeni broj pritužbi fokusiran je i na traženje pomoći od UDT-a, odnosno VSTV-a BiH u pravcu ubrzanja neokončanih sudskih postupaka ili utjecaja na njihov tok, odnosno na postupanje tužilaštva u tom smislu.

Pritužbe se tako najvećim dijelom odnose na postupanje sudija općinskih i osnovnih sudova, zatim kantonalnih tužilaca kao i sudija kantonalnih sudova. Veći broj registrovanih pritužbi u odnosu na nosioce pravosudnih funkcija u Federaciji BiH je posljedica činjenice da u Federaciji BiH ima više pravosudnih institucija, pa samim tim i više sudija i tužilaca nego što je to slučaj u Republici Srpskoj.

Trend porasta broja pritužbi koje se odnose na rad tužilaca je započeo od 2011. godine. Tako je u 2012. godini, primjera radi, bilo registrovano 250, a u 2013., 316 takvih pritužbi. Međutim, ovo je svakako značajnim dijelom uzrokovano činjenicom da je u prethodnom periodu po službenoj dužnosti registrovan veći broj predmeta u vezi sa nastupilim zastarama krivičnog gonjenja pred tužilaštvima u BiH.

Na ovaj način došlo je i do promjene dosadašnjeg trenda prema kojem su u strukturi predmeta obuhvaćenih pritužbama, prednjačili parnični i izvršni predmeti.

Predsjednici sudova i glavni tužioci u svojim pritužbama najčešće kao prestepe nosilaca pravosudnih funkcija navode kašnjenja u izradama odluka i provođenju radnji u postupku, greške u postupanju, nedolično ponašanje prema strankama i kolegama, neispunjavanje norme, nastupanje zastarjelosti u krivičnim i prekršajnim predmetima i sl.

Tabela br. 1. Broj registrovanih pritužbi u 2013. godini po sudiji

	Broj sudija	Broj pritužbi	Broj pritužbi po sudiji
Federacija BiH	654	629	0,96
Republika Srpska	362	337	0,93
Brčko distrikt BiH	30	14	0,46
Sud BiH	52	14	0,26
<b>Sudije u BiH</b>	<b>1.098</b>	<b>994</b>	<b><u>0,90</u></b>

Tabela br. 2. Broj registrovanih pritužbi u 2013. godini po tužiocu

	Broj tužilaca	Broj pritužbi	Broj pritužbi po tužiocu
Federacija BiH	184	212	1,15
Republika Srpska	84	63	0,75
Brčko distrikt BiH	10	8	0,80
Tužilaštvo BiH	50	24	0,48
<b>Tužioci u BiH</b>	<b>328</b>	<b>307</b>	<b><u>0,93</u></b>

Iz predočenih podataka je vidljivo da u 2013. godini po teritorijalnom kriteriju nisu zabilježena značajna odstupanja u pogledu učestalosti podnošenja pritužbi u odnosu sudije i tužioce. Ipak primjećeno je da je učestalost podnošenja pritužbi na tužioce u Republici Srpskoj manja (0,75 pritužbi po tužiocu) nego što je to slučaj u Federaciji BiH (1,15 pritužbi po tužiocu).

#### 4. Rješavanje pritužbi

U izvještajnom periodu zatvoreno je ukupno **1.205 pritužbi**.

Kao što je to i naznačeno u ranijim izvještajima UDT-a, u narednom periodu se ne može očekivati značajniji pad ukupnog broja otvorenih predmeta, obzirom da većinu otvorenih predmeta čine predmeti koji su „mlađi“ od godinu dana. Tako npr. struktura otvorenih predmeta po njihovoj starosti na dan 31.12.2013. godine izgleda ovako:

- broj otvorenih predmeta koji potječu iz 2012. godine: 182 predmeta;
- broj otvorenih predmeta koji potječu iz 2013. godine: 561 predmet.

Iz navedenog proizlazi da 75,5% otvorenih predmeta čine predmeti koji su formirani u 2013. godini i koji trebaju biti okončani u toku 2015. godine, dok tek 24,5% predmeta treba biti okončano do kraja 2014. godine. Ovaj podatak također značajno utječe na dinamiku zatvaranja predmeta, jer prema trenutnom stanju stvari, disciplinski tužioci uglavnom postupaju po predmetima iz 2013. godine.

Pored navedenog, na smanjenje ukupnog broja otvorenih predmeta također utječe i činjenica da se u velikom broju slučajeva ispituju navodi o odugovlačenju u postupanju od strane

sudija i tužilaca. Ovakva vrsta predmeta, sa aspekta dinamike i kontinuiteta poduzimanja istražnih radnji od strane disciplinskih tužilaca, zahtijeva stalno praćenje postupanja suda/tužilaštva u konkretnom predmetu, a što u cjelini utiče i na dužinu trajanja istrage.

Ipak, i pored navedenog, UDT je uspio održati kontinuitet u smanjenju ukupnog broja otvorenih predmeta. Tako su dana 31.12.2013. godine registrovana ukupno **743 neriješena predmeta**. Na kraju 2012. godine je bilo registrovano 749 otvorenih predmeta.

Tabela br. 3. Pregled dinamike priliva i rješavanja pritužbi za period 2010.-2013.

Dinamika priliva i rješavanja pritužbi					
Parametri	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Broj primljenih pritužbi	1.091	1.085	1.111	1.229	1.196
Broj riješenih pritužbi	1.187	1.319	1.319	1.308	1.205
Broj neriješenih (otvorenih) pritužbi na dan 31. decembra	<b><u>1.255</u></b>	<b>1.024</b>	<b>819</b>	<b>749</b>	<b><u>743</u></b>
Prosječni mjesečni priliv pritužbi	90,9	90,4	92,6	102,4	99,6
Prosječno mjesečno rješavanje pritužbi	98,9	109,9	109,9	109,0	100,4

## 5. Disciplinski postupci

UDT je u 2013. godini pokrenuo ukupno **18 disciplinskih postupaka**. Poređenja radi, u 2012. godini pokrenuto je 30 postupaka, u 2011. godini 19, a u 2010. godini 17. Iz navedenog proizlazi da se dinamika pokretanja disciplinskih postupaka u 2013. godini vratila u okvire iz perioda prije 2012. godine<sup>1</sup>.

Uz disciplinske postupke, UDT je u dva slučaja pokrenuo i postupke privremenog udaljenja od vršenja dužnosti sudije i tužioca.

Tako, postupci propisani Zakonom o VSTV-u (disciplinski i privremeno udaljenje) su pokrenuti protiv ukupno 17 (sedamnaest) sudija<sup>2</sup> i 2 (dva) tužioca. Najviše postupaka je pokrenuto u odnosu na sudije prvog stepena, dakle u odnosu na sudije općinskih (8 sudija) i osnovnih sudova (7 sudija). Ostali postupci su pokrenuti u odnosu na jednog sudiju okružnog suda, jednog sudiju vrhovnog suda i dva kantonalna tužioca.

U 2013. godini je od ukupnog broja riješenih pritužbi (1.205), njih 30 rezultiralo pokretanjem disciplinskog postupka<sup>3</sup>, pa tako procenat osnovanosti pritužbi za 2013. godinu iznosi 2,5%.

Tabela br. 4. Postotak osnovanosti pritužbi

Godina	2005.	2006.	2007.	2008.	2009.	2010.	2011.	2012.	2013.
Postotak osnovanosti pritužbi	2,08	3,09	4,51	0,94	1,43	2,43	3,11	4,90	2,5

<sup>1</sup> U 2012. godini je zabilježen najveći broj pokrenutih disciplinskih postupaka od osnivanja UDT-a.

<sup>2</sup> Protiv jednog sudije je istovremeno pokrenut disciplinski postupak i postupak privremenog udaljenja.

<sup>3</sup> Dakle, u okviru 18 pokrenutih disciplinskih postupaka obuhvaćeno je ukupno 30 pritužbi.

Pravomoćno je **okončano ukupno 18 (osamnaest) disciplinskih postupaka** u kojima je izrečeno 17 disciplinskih mjera za ukupno 14 sudija i 3 tužioca. Od navedenog broja, 12 (dvanaest) postupaka je okončano zaključivanjem sporazuma o zajedničkoj saglasnosti o utvrđivanju disciplinske odgovornosti, jedna disciplinska tužba je odbijena, a jedan postupak je obustavljen zbog nastupanja zastare.

U 2013. godini, utvrđena je odgovornost sudija za sljedeće disciplinske prekršaje:

- tačka 6.: „*korištenje dužnosti sudije kako bi se pribavile neopravdane koristi za sebe ili druge osobe*“ – 1 sudija;
- tačka 8.: „*nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti*“ – 7 sudija;
- tačka 10.: „*neopravdano kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti sudije ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti sudija*“ – 6 sudija;
- tačka 12.: „*omogućavanje vršenja dužnosti sudije osobama koje na to nisu zakonom ovlaštene;*“ – 1 sudija;
- tačka 15. „*davanje bilo kakvih komentara, dok se predmet ne riješi na sudu, za koje se opravdano može očekivati da mogu ometati ili štetiti pravčnom postupku ili suđenju,...*“ – 1 sudija;
- tačka 22.: „*ponašanje u sudu i izvan suda koje šteti ugledu sudijske funkcije*“ – 1 sudija;
- tačka 23.: „*ponašanje koje predstavlja ozbiljno kršenje službene dužnosti ili dovodi u pitanje povjerenje javnosti u nepristrasnost i kredibilitet sudstva*“ – 2 sudija;

Što se tiče tužilaca, oni su 2013. godini odgovarali za sljedeće disciplinske prekršaje:

- tačka 8.: „*nemar ili nepažnja u vršenju službenih dužnosti*“ – 3 tužioca;
- tačka 9.: „*neopravdano kašnjenje u izradi odluka ili u drugim radnjama u vezi s obavljanjem dužnosti tužioca ili bilo kakvo drugo ponovljeno nepoštivanje dužnosti tužioca*“ – 3 tužioca.

S obzirom na podatak prema kojem je dana 31.12.2013. godine u Bosni i Hercegovini bilo registrovano ukupno 1.098 sudija i 328 tužilaca, procenat sudija za koje je utvrđena disciplinska odgovornost u 2013. godini iznosi: 1,3%, a tužilaca: 0,9%.

Tako ovaj procenat u odnosu na sve nosioce pravosudnih funkcija u BiH za 2013. godinu iznosi 1,2%. Ovaj procenat je u 2012. godini iznosio 2,5%.<sup>4</sup>

## **6. Postupanje UDT-a po informacijama sudova i tužilaštava o predmetima u kojima je nastupila zastarjelost krivičnog gonjenja**

UDT po službenoj dužnosti, od 2011. godine, prati i postupa po izvještajima sudova i tužilaštava o nastupilim zastarama krivičnog i prekršajnog gonjenja. Tako, prema opštoj instrukciji Glavnog disciplinskog tužioca od 21.6.2011. godine, UDT sve informacije o zastarama, registruje kao *ex officio* pritužbe, uključujući sudske i tužilačke predmete.

U svom dosadašnjem radu, UDT je registrovao blizu 300 *ex officio* predmeta u vezi izvještaja o zastarama. Također, potrebno je napomenuti da je UDT zaprimio i određeni broj pritužbi stanaka koje se odnose na zastare prekršajnog ili krivičnog gonjenja u sudskim ili tužilačkim predmetima. Uglavnom, ove pritužbe su podnosili organi ovlašteni za pokretanje prekršajnog postupka, prije svih Federalna i Republička uprava za inspeksijske poslove.

---

<sup>4</sup> U 2012. godini u Bosni i Hercegovini je bilo registrovano manje sudija i tužilaca nego što je to slučaj u 2013. , te je u toj godini pokrenut i veći broj disciplinskih postupaka.

Tako je u 2013. godini pokrenuto ukupno 9 disciplinskih postupaka zbog nastupanja zastare i to protiv 8 sudija i jednog tužioca. U 2012. godini je pokrenuto 5 disciplinskih postupaka iz istog razloga i to protiv 4 sudija i 2 tužioca.<sup>5</sup>

## **7. Postupanje UDT-a po informacijama o neispunjavanju Planova rješavanja starih predmeta za sudove u BiH**

UDT je tokom 2013. godine na osnovu izvještaja o realizaciji Plana rješavanja starih predmeta sudova u Bosni i Hercegovini registrovao više *ex officio* pritužbi o mogućoj povredi sudijske dužnosti. Preciznije, UDT je, tokom 2013. godine, registrovao 14 pritužbi o mogućoj povredi sudijske dužnosti na osnovu pojedinačnih izvještaja o realizaciji Planova rješavanja starih predmeta za 2012. godinu.

U koordinaciji sa Jedinicom za efikasnost pravosuđa VSTV-a BiH, kao trijažni kriterij za moguću registraciju *ex officio* pritužbi korišten je stepen ostvarene orijentacione norme pojedinih sudija radom na starim predmetima. Stoga je UDT, u početnoj fazi, registrovao pritužbe protiv svih sudija koji su nisu ostvarili orijentacionu normu radom na starim predmetima (0% orijentacione norme). Ipak, nakon izvršenih provjera i istraga u registrovanim predmetima, nije utvrđeno da je neko od postupajućih sudija počinio disciplinski prekršaj.

Najčešći razlozi zbog kojih nije moguće utvrditi subjektivnu odgovornost sudija koji nisu ostvarili orijentacionu normu radom na starim predmetima su:

1. Planom nije bilo obuhvaćeno dovoljno starih predmeta da bi sudija ostvario i 1% orijentacione norme na starim predmetima (npr. Planom je bilo obuhvaćen jedan ili dva predmeta);
2. Postupajućim sudijama su predmeti koji su obuhvaćeni Planom, raspoređeni u rad tek u drugoj polovini 2012.g.;
3. Postupajuće sudije su bile odsutne sa posla duže vrijeme u 2012. godini (bolovanje, porodijsko odsustvo, imenovanje na drugu funkciju u drugom dijelu godine itd);
4. Pogreške u prikazanim rezultatima u Planovima. U ovom pogledu, primjećeno je u nekoliko slučajeva da su predmeti, koji su pojedinim sudijama presignirani u rad u 2013. godine, po izvršenoj presignaciji automatski *retroaktivno* uvršteni u njihove Planove za 2012.g., iako u vrijeme izrade njihovih Planova za 2012.g. ovi predmeti nisu bili uvršteni u isti.

## **8. Ostale aktivnosti UDT-a**

U organizaciji OSCE misije u Srbiji, delegacija disciplinskog tužioca Visokog saveta sudstva Srbije, posjetila je 14. i 15. februara 2013. godine UDT s ciljem razmjene iskustva i upoznavanja sa praksom i dosadašnjim rezultatima rada UDT-a. Imajući u vidu da je Kancelarija glavnog disciplinskog tužioca Visokog saveta sudstva Srbije oformljena prije dvije godine, gosti iz Srbije su naznačili važnost ovog susreta radi boljeg upoznavanja sa organizacijom rada UDT-a i dosadašnjim iskustvima u postupanju u disciplinskim postupcima. Također su istakli da su iskustva VSTV-a BiH i UDT-a značajna i s obzirom na činjenicu da je Bosna i Hercegovina među prvim zemljama regije ušla u reformu pravosuđa, te da ovaj susret značajno doprinosi regionalnoj saradnji između pravosudnih institucija dvije zemlje.

UDT je 17. i 18. juna 2013. godine posjetila i Delegacija Državnog veća tužilaca Republike Srbije također s ciljem razmjene iskustava i najboljih praksi u oblasti disciplinskih postupaka. Fokus razgovora je bio na praksi i iskustvima VSTV-a BiH u oblasti disciplinskih postupaka,

---

<sup>5</sup> Jednom disciplinskom tužbom je obuhvaćeno dvoje tužilaca.

te izazovima sa kojima se ovo tijelo susretalo u svom dugogodišnjem radu. Ova posjeta je također bila organizovana od strane OSCE misije u Srbiji.

U Izvještaju o napretku Bosne i Hercegovine za 2013. godinu od 16.10.2013. godine je navedeno: „Što se tiče **odgovornosti**, porastao je broj pritužbi na rad nosilaca pravosudnih funkcija. U periodu septembar 2012. - mart 2013. godine, Ured disciplinskog tužioca (UDT) je zaprimio 669 pritužbi i riješio 655. Porastao je broj disciplinskih postupaka koje je pokrenuo UDT, ali je mogućnost djelotvornog rješavanja predmeta i primjene odgovarajućih sankcija i dalje ograničena. Prosječno vrijeme potrebno za rješavanje pritužbi je smanjeno. Tokom izvještajnog perioda ovaj prosjek je iznosio 240 dana, što predstavlja poboljšanje od 22% u odnosu na prosjek od 306 dana u periodu septembar 2011. - mart 2012. godine. ...“

Krajem 2013. godine UDT je pripremio, a VSTV BiH izdao publikaciju pod nazivom: „*Disciplinska odgovornost u pravosuđu: Uvod u međunarodne standarde i domaća praksa*“, koja je bazirana na iskustvima proizašlim iz dugogodišnjeg postupanja u disciplinskim predmetima. Trenutno se ispituje mogućnost štampanja ove knjige i u Republici Srbiji.

UDT je u 2013. godini u organizaciji entitetskih CEST-ova, učestvovao u edukaciji sudija i tužilaca na temu uspostavljanja ravnoteže između načela javnosti suđenja i zaštite ličnih podataka. Edukacije su održane 10. maja u Sarajevu i 21. maja u Banja Luci, te su iste ocijenjene kao veoma uspješne. Također, 12. septembra je održana i edukacija u Sarajevu okviru početne obuke za nosioce pravosudnih funkcija.

Glavni disciplinski tužilac

Arben Murtezić